

Det var 23.30 på påskafton som fick jag mailet från IAESTE om att det fanns restplatser till praktikplatser att söka. Jag tittade igenom listan på länder och vilka utbildningsområden det gick att välja på. Jag brukar säga till dem som frågar "Varför just Iran"? Att det var det enda jag kunde välja! Det stämmer visserligen ganska bra, eftersom det var den enda plats som fanns inom mitt område –miljöteknik/miljövetenskap. Jag reflekterade inte speciellt mycket över lokaliseringen utan ringde snabbt upp min

kontaktperson eftersom det var bråttom med ansökan. Tre dagar efter att jag skickat in ansökan blev jag accepterad! Allt gick väldigt fort och vänner och familj frågade om allt och var väldigt oroliga. "Vad vet vi egentligen om Iran?" Undrade de. Inte så mycket som vi tror, är mitt svar idag.

Jag bestämde mig tidigt för att försöka att inte ha några förutfattade meningar när jag åkte iväg. Jag hörde mig självklart för om hur det var i Iran för att lära mig lite om lagar, regler, kläder, mat och väder. Idag kan jag säga att min tid i Iran var alldeles fantastisk och jag skulle rekommendera varenda människa att åka dit.

Genom svenska ambassaden i Tehran visste jag att sjal "hijab" och tunika "mantou" var obligatoriskt. Vid flygplatsens utgång möttes jag av min fadder och hennes föräldrar som välkomnade mig och skjutsade mig till mitt boende. Resan hade gått bra och jag blev väl bemött vid ankomsten. Vi var tre kvinnliga IAESTE-trainees som bodde på campus till Tehran University ett campus bara för tjejer. Killarna bodde längre ner på gatan. Vårt boende hade låg standard, en fem centimeter stenhård madrass på plywoodskiva som säng i rummen som delades av fyra personer. Två av mina rumskamrater var muslimer från Afghanistan och Azerbajjan. Den tredje var en tyska som också var trainee. Tyskan och jag hade inget gemensamt språk med de två andra tjejerna men vi lyckades förstå varandra ganska bra! Genom ett par få ord på engelska/ryska och en hel del kroppsspråk lyckades vi komma väl överens.

Tre gånger om dagen spelar moskéerna i Iran sin musik. Halv fem på morgonen ringde de muslimska tjejernas väckarklockor och de gick upp och bad. Sedan gick de snabbt till sängs igen. Förutom en hård säng och väckarklockor som ringde långt innan jag skulle upp

var det ytterligare en sak att vänja sig vid. De iranska toaletterna, ett hål i marken! Men man vänjer sig snabbt och efter 7 veckor och kanske fem "normala" toalettbesök var det nästan svårt att använda svenska toaletter igen.

Min praktik var på ett miljökonsultföretag med cirka 30 anställda. Flera anställda kunde prata engelska och tyckte det var jätteroligt att jag var där, men deras engelska var väldigt knagglig. På företaget arbetade de med allt från grundvattenproblem och dammbyggen till hangarkonstruktioner. Jag fick se delar av vad som gjordes på varje avdelning.

Den största skillnaden från att arbeta på ett svenskt företag var att vi hade en betjänt. Han serverade te hela dagen, beställde mat och städade undan på eftermiddagen. Till skillnad från vanliga betjänter så var han allas bästa vän och väldigt omtyckt. Alla här var väldigt intresserade av hur jag upplevde deras land, naturen, folket och presidenten. Samtidigt var de nyfikna på min kultur och hur det är i Sverige. De berättade flera gånger att det är jätteovanligt att tjejer från Iran lämnar landet, speciellt om de är ogifta och så unga som jag är.

De var jättenyfikna över vad jag hade att berätta om andra delar av världen och hur olika kulturer och länder skiljer sig åt. Många jag mötte, både på jobbet och privat var väldigt pålästa och visste mycket om andra länder, många ville prata med mig om Ingmar

Bergman, Olof Palme eller Folkpartiet och Kristdemokraterna.

Till och från jobbet tog jag mig med buss eller taxi. Min kontaktperson från jobbet hjälpte mig att hitta rätt bussar till och från jobbet. Jag tror att hon hjälpte mig hem i nästan två veckor innan jag tog bussen själv. Och självklart så hoppade jag på fel buss första gången. Det var inte så lätt att i en så enorm stad veta vilken buss jag skulle ta. All information stod på persiska och knappt någon pratar engelska. Det var bara att fråga busschauffören (på persiska) om bussen skulle dit jag ville och sen tränga sig in. En biljett på en buss utan AC kostade 15 öre, så det var inte konstigt att bussarna var fulla. Det var cirka 2,5 km mellan hem och jobb men man hade inte en tanke på att promenera. Varje morgon tog jag taxi. Här insåg jag snabbt hur stort Tehran var, inte ens taxi-chaufförerna visste alltid vart jag skulle. De kände bara till vissa områden så det var bara för mig lära mig att hitta hela vägen och säga höger, vänster och rakt fram, så jag kunde säga till om de körde fel.

Det var svårt att få ett grepp om vad som var lag och vad som var kultur i landet. Det fanns många regler att anpassa sig till, först och främst gällande klädseln. En kvinna ska alltid ha slöja och tunika på sig när hon går ut. Egentligen ska man som tjej alltid vara klädd så när man umgås med män, men i icke religiösa kretsar tar man av sig den delen av klädseln när man kommer hem. Mitt största problem i Iran var att jag inte kunde visa mina känslor för mina nära och kära och att män och kvinnor ska hållas separerade. Det närmsta jag kom alla de vänner jag fått är handskakningar, det var det enda sättet vi kunde tacka eller hälsa på. Kultur eller lag?, Män ska inte röra kvinnor! Att vandra runt på gatan är inga problem, det är inte alls som hemma där det kan vara så mycket folk att man knuffar och stöter in i alla. Män och kvinnor separeras redan när de är barn i flick- och pojkskolor, det är först på universitetet som man läser tillsammans. På bussen sitter kvinnor bak och män fram och till simhallen är kvinnor och män välkomna varannan dag.

Det som gjorde min tid i Iran så fantastisk var alla de människor jag träffade och alla de vänner jag har fått. Varenda människa jag mötte var vänlig och hjälpsfull. En gång jag blev speciellt tagen, var när jag frågade en kvinna i "chador" (helsvart lakan) efter min buss på busshållplatsen. Hon struntade i att hoppa på

sin buss som hon var på väg in i och stannade kvar för att vänta in min buss. När min buss kom betalade hon busschauffören och viftade iväg mig.

Mina vänner på jobbet engagerade sig jättemycket, de bjöd med mig hem och visade mig parker och olika restauranger. En av mina kollegor bjöd med mig hem till sin hemstad i Norra Iran. Det var en spännande och riktigt annorlunda upplevelse. Från att ha varit i Tehran där luften är torr och smutsig till att få se kusten och havet. Och känna en fuktighet som gjorde en sveltig av att bara öppna ytterdörren. Vi åkte och badade i havet och jag tänkte förstås ta med mig kameran. Som tur vad såg min vän det och sa till mig att inte ta med varken telefon eller kamera. I Iran får inte kvinnor och män bada tillsammans, så kvinnor måste åka till speciella inhägnader för att bada. Vid entrén satt en dam och tittade igenom alla väskor så att man inte skulle med sig kamera in på området. (Kort på kvinnor utan slöja och tunika ska man inte ha ifall män råkar se bilderna.) Inhägnaden som vi var på var ungefär lika stor som en fotbollsplan. Halva ytan var strand och halva vatten. Där skulle alla få plats, vi fick en plast på stranden men i vattnet var det trängre och man fick hålla sig inom ett inhägnat område.

Efter tio dagar i Iran blev jag inbjuden till ett bröllop. Det var en manlig kollegas brorsdotter som gifte sig och alla tyckte att det vore en jätterolig erfarenhet för mig att få se hur ett iranskt bröllop går till. Familjerna till brudparet var mycket religiösa så det var också bröllopet. Män och kvinnor var separerade i två olika festlokaler. Alla kvinnor gjorde sig jättevackra med balklänningar och fina frisyrier för de behövde inte ha slöja på sig så länge som inga män var närvarande. Enligt traditionen så går bröllopsparet in emellan de två lokalerna för att tacka sina gäster och för att alla ska fira dem. Så när någon märkte att kärleksparet var på väg in blev det ett väldigt liv och alla kvinnor drog på sig något att täcka sig med. (Undantaget på bröllopskvällen var bruden och hennes mor.) Mycket dans och god mat serverades, bröllopfesten avslutades med att alla körde efter bröllopsparets bil och tutade och tjoade hela natten.

En annan regel i Iran är att kvinnor får eller bör inte röka vattenpipa eller cigaretter, för det anses fult. Eftersom män och kvinnor ska hållas separerade finns det inga nattklubbar i Iran, så de största nöjena för ungdomar är att antingen gå på restaurang, spela biljard eller

har privat fest hemma. Tyvärr finns det även här speciella regler för kvinnor och de flesta biljardställen tillåter endast män spela. Det blev tillslut lite tröttsamt att kompisgänget hindrades från att hitta på saker att göra tillsammans bara för att vi var kvinnor.

Under mina sju veckor i Iran hann jag åka på fyra resor. Två resor till olika städer längs med Kaspiska havets kust och till Esfahan och Shiraz. De två sistnämnda städerna är bland de mest historiska städerna i Iran och de har varit huvudstäder långt tillbaka i tiden. Shiraz tros vara en 4000 år gammal stad medan Esfahan har byggnader kvar från 1000 år f.kr. Det var först här som jag såg det mellanöstern som jag kände igen från TV. Hus byggda av sand och ett kraftigt dis så man inte visste om det var sand som flög runt, solen som sken eller alla bilföro-reningar som skymde sikten. På grund av dessa städers historia så var det mycket mer turister här än i Tehran, vilket märktes främst genom att fler pratade engelska. Det var mycket folk som kom fram till oss och ville prata, det var försäljare, taxichaufförer och privat-personer. Vi mötte en skolklass med flickor på 14 år i Esfahan och så fort de såg oss så hälsade de, frågade vad vi hette och var vi kom ifrån. Vi fick också den inte alltför ovanliga frågan "Är du gift?" Ju längre tiden gick blev det svårare att svara på den frågan, för jag insåg att det verkligen inte var okej, eller vanligt för den delen att en ensam kvinna reser runt så som jag gjorde. Min irländske vän och jag fick frågan om vi var gifta många gånger och när vi tillslut var i en moské där han mötte några religiösa män som frågade honom förmäddde han inte säga nej. Sedan den dagen har vi varit gifta. Det var väl den största kulturkrocken, jag trodde när jag åkte till Iran att väldigt många skulle vara religiösa, så vad det inte, men mot de religiösa männen ville man ändå visa respekt för deras ideal. Motsatsen blev de unga tjejerna som jag ville visa att vi tjejer också kan göra precis det män kan och få dem att bli nyfikna på världen.

Iran har en president och landet är en islamisk republik. Detta innebär att landets lagar ska utgå från islam. Lagen säger att kvinnor måste täcka sitt hår och sina former. Detta baseras på att skydda båda männen och kvinnorna från det onda ögat. Det handlar mest om att skydda mannen från att attraheras av kvinnorna för det är synd. Det är förbjudet att ha kabel-tv men ändå har alla ungefär 400 kanaler. Att ha VISA-kort är också förbjudet. Man har begränsad hastighet och tillgång till Internet. Många hemsidor är

censurerade så att man inte har tillträde dit alls. Hastigheten på Internet är som det var i Sverige för kanske 10 år sedan trots möjligheter att öka den. Vissa anser att det är för att presidenten vill ha kontroll över folket så att de inte inspireras från västvärlden för mycket eller får tillgång till material som han inte tycker att de ska ha. Alla dessa regler och förbud gör mig väldigt kritisk till regimen precis som så många av dem som lever i Iran. Min uppfattning är ändå att Iran är ett utvecklat land som verkligen har potential att växa och vara framgångsrikt. Presidenten ger sken av att utveckling är önskvärdt, men ändå begränsar han folkets och rikets möjligheter genom en massa reformer.

Jag är så oerhört tacksam att jag fick chansen att se detta land med mina egna ögon och jag hoppas att jag kan hjälpa till att bidra med att ge andra en mera positiv syn och minska de fördomar som finns om Iran. Alla människor som jag träffade där och den gästvänlighet och godhet de utstrålade har jag aldrig mött någon annanstans. Jag skulle varmt rekommendera den ressgnna att åka till Iran, speciellt om man intresserad av att uppleva en helt annan kultur och erfara något utöver det vanliga. Iran har mycket att erbjuda inte minst de underbara människorna.